

SPOLNI DELAVCI EVROPE

MANIFEST

Prihajamo iz veliko različnih držav ter zelo različnih ozadij, vendar pa smo odkrili, da se navkljub našim razlikam soočamo z mnogimi istimi problemi v našem delu ter v naših življenjih.

V tem dokumentu raziskujemo trenutne neenakosti in nepravičnosti, ki smo jih deležni v naših življenjih ter v spolni industriji; raziskujemo njihov izvor; se z njimi spopadamo in ustvarjamo našo vizijo sprememb, ki bi bile potrebne za ustvaritev bolj enakopravne družbe, v kateri bi bili spolni delavci bolj cenjeni, njihove pravice ter njihovo delo pa bolj priznано.

Ta manifest je bil spisan in potrjen s strani 120 spolnih delavcev iz 26 držav na Evropski konferenci o spolnem delu, človeških pravicah, delu in migraciji, ki je potekala od 15. do 17. oktobra 2005 v Bruslju, Belgiji.

Kazalo

PREKO TOLERANCE IN SOČUTJA ZA PRIZNANJE PRAVIC	2
Pravica do nediskriminacije	2
Pravica do naših teles	2
Pravica do biti slišani	2
Pravica do zborovanja in združevanja	3
Pravica do mobilnosti	3
Zlorabe v spolnem delu	3
Zlorabe mladoletnih ljudi v spolnem delu	4
NAŠA ŽIVLJENJA	5
Biti spolni delavec	5
Aktivno državljanstvo	5
Naša zasebnost in naše družine	5
Mediji in izobraževanje	6
Boj proti nasilju nad spolnimi delavci	6
Zdravje in blaginja spolnih delavcev	7
Registracija in obvezno testiranje spolnih delavcev	8
Upravičenost do potovanja, migracije in azila	8
NAŠE DELO	9
Poklicno napredovanje ter osebni razvoj	9
Davki ter blaginja	10
Varnost in zdravje pri delu	10
Delovni pogoji	10
Dekriminalizacija spolnega dela	11
Ozadje Manifesta spolnih delavcev Evrope	13
Prihodnost	13

PREKO TOLERANCE IN SOČUTJA ZA PRIZNANJE PRAVIC

Živimo v družbi, v kateri se storitve kupujejo in prodajajo. Spolno delo je ena od teh storitev. Ponujanje spolnih storitev ne bi smelo biti kriminalno dejanje.

Žrtvovanje spolnih delavcev zaradi verske in spolne morale je nedopustno. Vsi ljudje imajo pravico do lastne verske in spolne morale, vendar pa le-ta ne bi smela biti vsiljena ostalim ali/in vplivati na politične odločitve.

Želimo živeti v družbi, v kateri imajo spolni delavci družbeno moč. Obsojamo dvoličnost družbe, kjer se naše storitve uporabljajo, naš poklic pa kriminalizira in stigmatizira. Tovrstna dvoličnost se odraža v zlorabah in pomanjkanju nadzora nad našim delom in našimi življenji.

Nasprotujemo kriminalizaciji spolnih delavcev, njihovih partnerjev, strank ter vseh ostalih v spolni industriji. Tovrstna kriminalizacija nam onemogoča enakopravno zaščito pred zakonom.

Migracije igrajo pomembno vlogo v prilagajanju razmeram na trgu dela. Od naših vlad pričakujemo in zahtevamo priznanje in uveljavitev temeljnih človekovih, delavskih in civilnih pravic za migrante.

Pravica do nediskriminacije

Zahtevamo prenehanje diskriminacije in zlorabljanja moči s strani policije in ostalih javnih organov. Nudenje spolnih storitev ni vabilo h kakršnekoli nasilju. Pomanjkanje kredibilnosti spolnih delavcev se mora končati.

Zahtevamo, da se kazniva dejanja, ki so bila storjena nad nami, obravnavajo resno s strani pravosodnih organov. Spolni delavci morajo biti, do tolikšne mere kolikor vsi ostali, obravnavani kot nedolžni, vse dokler se jim krivda ne dokaže.

Obrekovanje spolnih delavcev podžiga diskriminacijo ter sovraštvo. Zahtevamo zaščito spolnih delavcev pred diskriminacijo s strani zakonodaje.

Pravica do naših teles

Spolno delo je po definiciji sporazumno (konsenzualno). Nesporazumno (nekonsenzualno) spolno delo ni spolno delo, marveč je spolno nasilje in suženjstvo.

Kot ljudje zahtevamo pravico do uporabe svojih teles na kakršenkoli način, ki se nam ne zdi škodljiv, vključno s pravico do vzpostavitve sporazumnih (konsenzualnih) spolnih odnosov, ne glede na spol ali etničnost naših partnerjev, ter ne glede na to, ali plačajo ali ne.

Pravica do biti slišani

Zahtevamo pravico do sodelovanja na javnih forumih in v javnih diskusijah, kjer se diskutira in odloča o naših delovnih in življenjskih pogojih.

Naši glasovi morajo biti slišani ter upoštevani. Naše izkušnje so različne, vendar pa so vse veljavne in zatorej obsojamo vse, ki trdijo, da nismo sposobni delanja lastnih odločitev ter razumevanja in izražanja lastnih potreb.

Pravica do zborovanja in združevanja

Uveljavljamo našo pravico do ustvarjanja ter pridruževanja poklicnim združenjem in sindikatom.

Uveljavljamo tudi našo pravico do javnega demonstriranja.

Zahtevamo pravico do ustvarjanja poklicnih partnerstev, tako formalnih kot neformalnih, ter pravico do sodelovanja v socialnih projektih.

Pravica do mobilnosti

Zahtevamo pravico do prisotnosti v vseh javnih prostorih. Uveljavljamo pravico vseh ljudi do seljenja in migracije tako znotraj neke partikularne države, kot tudi do seljenja in migracij med državami, najsi bo to zaradi osebnih ali finančnih razlogov, vključno z iskanjem boljše zaposlitve in bivalnih pogojev v okolju po lastni izbiri.

Ozkogledno obravnavanje problema trgovine z ljudmi se odraža na popačenju problema pravic migrantov. Tovrstno poenostavljanje kompleksnega problema trgovine z ljudmi vzpodbuja in pogloblja diskriminacijo, izkoriščanje migrantov ter nasilje nad njimi (še posebej, če so te migranti hkrati tudi spolni delavci).

Nasilje, prisiljeno delo ter izkoriščanje v povezavi z migranti ter spolnim delom se mora obravnavati v kontekstu razpoznavanja vrednosti in temeljnih pravic migrantov.

Restriktivna migrantska zakonodaja in zakonodaja proti prostituciji se mora razpoznati kot dejavnik, ki prispeva k kršenju pravic migrantov.

Prisilno delo ter suženjski odnosi so možni v ogromno poklicih, vendar pa je v poklicih, ki so legalni ter katerih delo in prispevek k družbi je javno priznan, bolj možno odkriti in preprečiti nadaljnje zlorabe in kršitve pravic.

Od naših vlad zahtevamo zaščito človekovih pravic in žrtev prisilnega dela ter suženjskih odnosov, ne glede na to, na kakšen način so se znašli v dani situaciji in ne glede na njihovo sposobnost ali pripravljenost na sodelovanje ali pričanje na sodnih obravnavah.

Naše vlade pozivamo k nudenju azila in pomoči žrtvam prisilnega dela in suženjskih odnosov, prav tako pa tudi k nudenju pomoči njihovim družinam ter prijateljem. Neuspeh na tem področju se odraža na poglobljanju izkoriščanja in zlorab ter v nadaljnjih kršitvah temeljnih človekovih pravic.

Zlorabe v spolnem delu

Zlorabe se v spolnem delu dogajajo, vendar pa ga ne definirajo.

Kakršnokoli definiranje spolnega dela kot nasilja je ozkogledno in zanika našo raznolikost, izkušnje ter nas ponižuje v nemočne žrtev. Tovrstno definiranje spolnega dela spodkopava našo avtonomijo in pravico do samoodločbe.

Restriktivna zakonodaja prispeva k diskriminaciji, stigmati in zlorabam spolnih delavcev. Od naših vlad zahtevamo dekriminizacijo spolnega dela in umik zakonov, ki

nas diskriminirajo in stigmatizirajo. Zahtevamo pravico do prijave zlorab brez tveganja kazenskega pregona.

Priznavanje pravic spolnim delavcem bi jim omogočilo prijavljanje kršitev njihovih človekovih pravic.

Zahtevamo zaščito pred tistimi, ki grozijo nam in našim družinam. Zahtevamo metode, ki bi nam omogočale anonimnost v procesu prijave krivic in kriminalnih dejanj.

Zlorabe mladoletnih ljudi v spolnem delu

Izobraževanje mora nujno vzpodbujati in usposablja mlade ljudi za spolno avtonomijo. Zahtevamo nudenje podpore, storitev in pomoči mladim ljudem, v namen nudenja realne izbire in možnosti alternativ.

Mladi ljudje morajo imeti glas v zakonodaji, ki jih zadeva.

NAŠA ŽIVLJENJA

Biti spolni delavec

Družba nam vsiljuje 'identiteto' ter 'družbeno vlogo', ki gre dlje od le opažanja, da uporabljamo naše telo ter naš um za služenje denarja.

Ta 'identiteta' ter 'družbena vloga', ki nam je vsiljena s strani družbe, nas predstavlja kot nevredne, kot nevarnost moralnemu, javnemu in družbenemu redu; označuje nas kot grešnike, kriminalce ter žrtve – to je stigma, ki nas ločuje od 'dobrih' in 'zgodnih' državljanov ter ostalih ljudi.

Zaradi te stigme nas ljudje vidijo le kot 'kurbe', in sicer v negativnem in stereotipnem smislu - preostanek naših življenj postane tako neviden, razlike med nami pa zabrisane. Zaradi tega izgubimo mesto v družbi. V namen zaščite tako nas samih kot tudi našega mesta v družbi, večina spolnih delavcev prikriva njihovo sodelovanje v spolnem delu, ogromno pa jih privzame družbeno stigmatizacijo, s tem posledično privzamejo tudi počutje osramočenosti in nevrednosti, ter živijo njihova življenja v strahu pred razkritjem. Zaradi tega mnogo spolnih delavcev tudi prikrije in sprejme zlorabe. Socialna izključenost spolnih delavcev, ki je posledica njihove stigmatizacije, vodi v onemogočanje dostopa do zdravstvenih storitev, alternativnega dela ter bivalnih prostorov, prav tako pa tudi do ločitve od lastnih otrok in izolacije.

Družba vsiljuje moralno hierarhijo tudi v spolno industrijo - osnovano na osnovi morebitnega statusa migranta, rase, etničnega izvora, spola, starosti, spolne usmerjenosti, uporabe drog, delovnega sektorja in ponujenih storitev - ter s tem še povečuje stigmatizacijo in socialno izključenost določenih skupin spolnih delavcev. Celotno med spolnimi delavci samimi je nekaj takih, ki se strinjajo s tovrstnimi družbenimi nazori. Trdimo, da so vsi spolni delavci ter vse oblike spolnega dela enako veljavne in enako pomembne ter obsojamo tovrstne delitve na podlagi moralnih nazorov in predsodkov.

Družbeno stigmatizacijo dojemamo kot izenačevalni faktor, ki nas, spolne delavce, vodi v združevanje in snovanje skupnosti - ne glede na ogromne razlike med nami ter realnost našega dela in naših življenj. Združili smo se z namenom borbe proti tej stigmatizaciji in nepravilnosti, ki se godijo zaradi nje.

Trdimo, da je spolno delo seksualno-ekonomska aktivnost in da samo po sebi ne implicira ničesar v povezavi z našo identiteto, vrednostjo in sodelovanjem v družbi.

Aktivno državljanstvo

Spolni delavci se ne bi smeli smatrati le kot žrtve, katerim se mora pomagati, kriminalce, katere se mora aretirati, ali pa kot subjekte posredovanja javnega zdravstva - mi smo del družbe, skupaj z našimi potrebami in željami, ter smo zmožni prispevati ogromno k skupnosti, v katerih živimo.

Zahtevamo, da se trenutni mehanizmi predstavljanja in posvetovanja odprejo in dajo na voljo tudi spolnim delavcem.

Naša zasebnost in naše družine

Zahtevamo pravico do zasebnosti, do nevmešavanja v naše privatno življenje, našo družino, ter tudi pravico do poroke in/ali snovanja lastne družine.

Smo človeška bitja, ter smo sposobni ljubiti in skrbeti tudi za ostala človeška bitja. Naše delo nam včasih da več finančne varnosti in časa za naše otroke ali partnerje kot katerokoli drugo bolj časovno zahtevno in manj plačano delo.

Označevanje naših partnerjev za zvodnike in izkoriščevalce/zlorabitelje samo na podlagi dejstva, da so naši partnerji, predpostavlja da nimamo nobene avtonomije ter implicira, da nismo vredni ljubezni in/ali človeških odnosov, ter nam onemogoča možnost privatnega življenja.

Imamo pravico do vzpostavljanja osebnih odnosov ter do samo-odločbe brez obsojanja znotraj le-teh.

Zahtevamo konec diskriminatorne zakonodaje, ki nam onemogoča skupno življenje in/ali zakonsko skupnost s partnerjem po naši izbiri, ter ki kriminalizira naše partnerje in otroke zaradi povezave z nami ter življenja od naših zaslužkov.

Označevanje za neprimerne starše s strani socialnih zavodov ter sodišč ter odvzem naših otrok samo zaradi dejstva, ker ponujamo spolne storitve, je neopravičljivo in nesprejemljivo. Tovrstna stigmatizacija nam odvzema zmožnost iskanja podpore in pomoči v povezavi z našim starševstvom ter zlorabami v odnosih, saj se bojimo odvzema naših otrok.

Zahtevamo konec take diskriminacije in stigmatizacije.

Mediji in izobraževanje

Naši glasovi in naše izkušnje so pogosto manipulirani s strani medijev in le redko se nam da pravico do odziva. Naše pritožbe so redko upoštevane.

V medijih se vse prepogosto spolne delavce prikazuje kot nevredne, žrtve, ter kot nevarnost moralnemu, javnemu in družbenemu redu. Še posebej je pereč problem ksenofobičnega prikaza spolnih delavcev migrantov, saj še dodatno poviša raven stigme, s katero se le-te soočajo v življenju, ter s tem poveča njihovo ranljivost. Tovrstno prikazovanje spolnih delavcev je voda na mlin (daje legitimnost) tistim, ki nam želijo škoditi ter kršiti naše pravice.

Poleg nas zaradi zavajajočih ter manipulativnih portretiranj trpijo tudi naše stranke. Le-te so v medijih pogosto prikazane kot nasilne, perverzne ter psihološko motene. Plačilo spolnih storitev ni nasilno ali nasploh problematično dejanje. Tovrstno posploševanje ter stereotipiziranje preprečuje diskusijo o realnostih spolne industrije - pogloblja našo osamljenost in preprečuje razkritje nasilnega in problematičnega ravnanja majhnega, vendar pomembnega deleža naših strank.

Predsodki in diskriminacija proti spolnim delavcem so integrirani v našo družbo. Če se želimo temu zoperstaviti, morajo naše vlade opaziti in priznati dejansko škodo in krivice, ki se nam godijo, začeti morajo ceniti naše delo ter podpirati nas in naše stranke pri poučevanju in informiranju ne samo javnih organov, temveč tudi splošne javnosti, z namenom omogočitve in lajšanja naše vključitve v družbo.

Boj proti nasilju nad spolnimi delavci

Spolni delavci doživljajo nesorazmerno več nasilja in kriminalnih dejanj. Naša stigmatizacija vodi v toleriranje nasilja in kriminala nad nami s strani javnosti in javnih organov, saj se le-to smatra kot del našega dela.

Zahtevamo, da naše vlade priznajo nasilje nad spolnimi delavci kot kriminalno dejanje, ne glede na to, ali ga izvajajo naše stranke, vodje, partnerji, lokalni prebivalci ali člani javnih organov.

Pomembno je, da naše vlade javno obsodijo tiste, ki storijo kaznivo delovanje nad nami.

Zahtevamo, da se naše vlade aktivno spustijo v boj z dejanskim nasiljem, ki ga doživljamo, namesto da se bojujejo le z navideznim nasiljem prostitucije, kot ga prikazujejo tisti, ki želijo odpraviti vse oblike našega spolnega dela.

- Čas in sredstva, ki se sedaj porabljajo za pregon nas (spolnih delavcev) in naših nenasilnih strank, bi se morala preusmeriti v boj proti posilstvom ter ostalim oblikam zločinov, storjenih nad nami.
- Razviti bi se morali mehanizmi, ki bi vzpodbujali in podpirali spolne delavce pri poročanju o kriminalnih dejanjih, vključujoči mehanizme zgodnjega opozarjanja med spolnimi delavci samimi glede potencialno nasilnih strank.

Zdravje in blaginja spolnih delavcev

Nihče, še najmanj pa spolni delavci sami, ne trdi, da spolno delo ni povezano z nevarnostjo za zdravje. Ne glede na to pa je trditev, da smo 'umazani', čisti mit. V resnici se zavedamo pomena skrbi za svoje zdravje ter prakticiramo varno spolnost veliko bolj kot splošna javnost. O vsem tem osveščamo tudi svoje stranke.

Družba bi morala priznati in spoštovati našo vlogo osveščanja javnosti glede varne spolnosti in splošne skrbi za zdravje.

Stigma onemogoča spolnim delavcem dostop do kvalitetnega zdravstvenega varstva. Predsodki in diskriminacija so prisotni tudi znotraj zdravstva, kjer spolni delavci doživljajo ponižujoče in sramotilne odnose s strani nekaterih zdravstvenih delavcev. Pričakujemo in zahtevamo spoštljiv in human odnos s strani vseh zdravstvenih delavcev, ter da se naše pritožbe glede diskriminacije vzamejo resno.

V namen vzdrževanja zdravja in človeka vrednega življenja spolnih delavcev zahtevamo od naših vlad izpolnitev sledečih zahtev:

- zdravstvene storitve morajo biti dostopne vsem spolnim delavcem, ne glede na njihov morebitni status migranta
- možnosti zdravljenja odvisnosti od drog ter programi zamenjav igel morajo biti dostopne odvisnikom od drug
- možnosti zdravljenja morajo biti dostopne vsem ljudem z virusom HIV (ne-dostop do le-teh je povzročitelj marsikaterih nepotrebnih smrti)

- transseksualcem morajo biti na voljo možnosti prehodnega zdravljenja

Registracija in obvezno testiranje spolnih delavcev

Registracija in obvezno testiranje spolnih delavcev nima prav nobene preventivne vloge, še posebej tam, kjer ni nobene zakonske podlage za obvezno testiranje naših strank. Ena od posledic obveznega testiranja je možnost napačnega predvidevanja stranke, da je spolni delavec 'zdrav', kar lahko privede do odklona uporabe sredstev varne spolnosti, saj se taka stranka pogosto ne dojema kot nevarnost za spolnega delavca.

Testiranje in registracija spolnega zdravja je kršenje pravic spolnih delavcev, ki še utrjuje stigmatizacijo le-teh in njihovo dožemanje kot nevarnost splošnemu zdravju. Prav tako vzpodbuja tudi stereotipno mišljenje, da le spolni delavci prenašajo spolne bolezni na svoje stranke, ter ne obratno.

Zahtevamo konec obvezne registracije in testiranja spolnih delavcev.

Upravičenost do potovanja, migracije in azila

Pomanjkanje možnosti migriranja ogroža našo osebno integriteto ter zdravje. Zahtevamo pravico do prostih potovanj tako znotraj kot med državami, ter do migracij brez diskriminacije.

Zahtevamo tudi pravico do azila za spolne delavce, ki so izpostavljeni državnemu in/ali družbenemu nasilju na osnovi njihovega spolnega dela.

Zahtevamo tudi pravico do azila za vsakogar, komur je bila ta pravica odrečena na podlagi 'statusa kriminalca', privzetega iz spolnega dela, zdravstvenega stanja ali spolne usmerjenosti.

NAŠE DELO

Za ogromno ljudi sta telo ter um ekonomski dobrini, kateri se lahko izkorišča na ogromno možnih načinov. Vse oblike spolnega dela, vključno s plesanjem, striptizom, ulično prostitucijo, spremljevalništvom, pornografijo, itd. so enakovredne.

Za nekatere je plačana spolnost del privatne sfere, ter kot taka ostaja zunaj spolne industrije. Za mnoge druge pa je spolnost delo, katerega nekateri opravljajo samostojno, medtem ko ga drugi opravljajo kolektivno, nekateri pa so celo 'zaposleni'. Zanje je plačana spolnost način služenja denarja in se mora zaradi tega priznati kot legalno delo.

Odtujenost, izkoriščanje, zlorabe ter prisila se v spolni industriji dogajajo, vendar pa je kot take ne definirajo ter obstajajo tudi v vseh ostalih industrijah. Obstajajo meje, ki določajo, kdaj se določeno delo znotraj neke industrije formalno prizna, sprejme s strani javnosti ter podpre s strani sindikatov. Kadar se delavcem, ki opravljajo določeno delo, priznajo delovne pravice, jim to omogoča uporabo predpisov ter zakonov tako v namen poročanja o nepravilnostih (izkoriščanju, zlorabah, itd.) kot tudi v namen organizacije proti nedopustnim delovnim pogojem ter izkoriščanju.

Rezultat dejstva, da spolno delo še vedno ni priznано kot legalno delo ter da je ogromno aktivnosti znotraj ter okoli spolne industrije kriminaliziranih, je da se spolni delavci mnogokrat obravnavajo kot kriminalci, čeprav niso storili ničesar s čimer bi kršili zakon. Tovrstno obravnavanje spolnih delavcev nas odtuja od družbe ter nam zmanjšuje možnost nadzora nad našim delom ter našimi življenji, ter ustvarja večje možnosti za nenadzorovano izkoriščanje ter zlorabljanje - nesprejemljiv delovni čas, nehigienski delovni pogoji, nepoštena delitev dobička ter nerazumno omejevanje svobode gibanja - nekatere skupine spolnih delavcev (kot primer lahko vzamemo migrante) so še bolj ranljive na tem področju.

Zahtevamo priznanje naše pravice do zakonodaje, ki bi nam zagotavljala pravične in ugodne pogoje za opravljanje dela, pravičen zaslužek ter zaščito proti brezposelnosti.

Zahtevamo priznanje spolnega dela kot zaposlitve, s čimer bi se omogočil dostop delavcem migrantom do dovoljenj za delanje ter za bivanje, hkrati pa bi se vsem migrantom priznale delavske pravice.

Zahtevamo določitev evropskega varuha človekovih pravic, ki bi bil odgovoren za nadzor nad nacionalnimi zakonodajami v spolni industriji. Ta položaj bi lahko bil ustvarjen na novo, ali pa bi se dodal obstoječemu položaju.

Poklicno napredovanje ter osebni razvoj

Zahtevamo pravico do pridruževanja ter ustanavljanja sindikatov in združenj. Kot spolni delavci potrebujemo iste možnosti za poklicno napredovanje kot ostali delavci. Zahtevamo pravico do možnosti poklicnega usposabljanja ter uporabe svetovalnih storitev, vključujoči podporo pri ustanavljanju lastnih podjetij in pri neodvisnem delu.

Zahtevamo pravico do potovanja ter dela v ostalih državah. Informacije o delu v spolni industriji in njenih različnih sektorjih morajo biti javno dostopne.

Tuja izobrazba ter kvalifikacije morajo biti ustrezno priznane.

Proti-diskriminatorna zakonodaja bi morala vključevati tudi spolne delavce, ki imajo zaradi stigme težave pri iskanju alternativnih oblik zaposlitev.

Podpora pri nadaljnjem izobraževanju ter iskanju alternativnih zaposlitev bi se morala nuditi vsem spolnim delavcem.

Davki ter blaginja

Dolžnost vsakega državljana je finančna podpora družbe, v kateri živi. Vendar, ker spolni delavci ne uživajo istih ugodnosti kot ostali državljeni ter jim pravica do enakovredne obravnave pred zakonom ni zagotovljena, se le-te spolni delavci pogosto ne čutijo dolžne podpirati družbe, v kateri živijo.

Zahtevamo dostop do socialnega zavarovanja, ki daje pravico do nadomestil za primer brezposelnosti ter bolezni, pokojnin ter zdravstvenega varstva.

Spolni delavci bi morali plačevati običajne davke, na isti osnovi kot jih plačujejo ostali (tako zaposleni kot neodvisni izvajalci), ter bi morali tudi biti deležni istih ugodnosti, kot so jih deležni ostali. Obdavčitev se ne bi smela uporabljati v namen registracije spolnih delavcev, problemi povezani s stigmo ter zaupnostjo podatkov pa bi se morali prioretizirati.

Informacije o davkih morajo biti dostopne, jasno razumljive ter podane v čim več jezikih (za delavce migrante). Načini pobiranja davkov morajo biti transparentni ter enostavno razumljivi, v namen preprečevanja izkoriščanja in zlorabljanja s strani delodajalcev.

Nakup našemu delu primernih izdelkov in storitev (vključno s plačljivimi zdravstvenimi storitvami) bi moral biti davčno priznan.

Varnost in zdravje pri delu

Naša telesa so naša stvar. V namen ohranitve našega zdravja potrebujemo brezplačen ali cenovno ugoden dostop do produktov varne spolnosti in zdravstvenih storitev. Od naših vlad zahtevamo prepoved zasega kondomov ter ostalih produktov varne spolnosti spolnim delavcem ter ustanovam spolnega dela. Zahtevamo tudi brezplačen ali vsaj cenovno ugoden dostop do spolnega zdravstvenega varstva za vse spolne delavce, vključujoči dostop do cepiv za preventivne bolezni.

Zahtevamo vključitev potreb zdravstvenega varstva spolnih delavcev v vse načrte zdravstvenega varstva. Bolniški dopust bi moral, tako kot pri ostalih vrstah zaposlitve, biti na voljo za vse z delom povezane bolezni.

Nasilje znotraj kateregakoli delavnega mesta je tako zdravstven kot varnostni problem. Naši delodajalci so nas dolžni varovati ter ukrepati proti vsem, ki kršijo našo pravico do varnosti pri našem delu.

Od naših vlad zahtevamo resno jemanje našega zdravja ter naše varnosti. Podpirati bi morali delovna okolja, v katerih se nasilje ter zlorabljanje ne tolerira. Naše vlade bi prav tako morale ustanoviti nujne telefonske številke, na katere bi se spolni delavci lahko obrnili za nasvet in anonimno poročanje o zlorabah.

Delovni pogoji

S tem ko spolnost postane delo mi ne izgubimo pravice do nadzora nad tem, kakšne spolne storitve opravljamo, komu jih nudimo ter v kakšnih pogojih jih opravljamo.

Zahtevamo pravico do opravljanja spolnega dela brez prisile, pravico do mobilnosti znotraj spolne industrije ter pravico do človeku primernega izhoda iz le-te, če se tako odločimo.

Imeti moramo tudi pravico do zavrnitve stranke ter do odklonitve opravljanja kakršnekoli spolne storitve. Našim vodjem ne sme biti dovoljeno določati storitev, katere moramo opravljati, ali delovnih pogojev, v katerih nudimo te storitve - ne glede na to, ali smo zaposleni ali 'samo-zaposleni'.

Zahtevamo pravico do pravičnih delovnih pogojev - na primer upravičenost do minimalne plače, odmorov, minimalnih časov počitka ter letnega dopusta. Te pogoji morajo veljati tudi za 'samo-zaposlene', ki sicer delujejo znotraj kolektivnega delovnega mesta.

Nesprejemljive prakse, kot so siljenje spolnega delavca na delovnem mestu v pitje alkohola ali uporabe drog, siljenje spolnega delavca v plačevanje čezmernih cen za hrano, pijačo, oblačila, itd. se morajo končati.

Zahtevamo postavitev našega zdravja in varnosti na naših delovnih mestih v ospredje (tudi za tiste, ki delujejo neodvisno na javnih mestih). Naši delodajalci morajo izpolnjevati standarde in upoštevati zakonodajo glede varovanja osebnih podatkov; naši osebni podatki morajo biti zaupni, vsakršna zloraba le-teh pa se mora obravnavati resno s strani organov oblasti.

Zakonodaja, ki regulira delovne ure in pogoje dela je kompleksna, zato je pomembno, da se le-ta spolnim delavcem poda na razumljiv in jasen način, prav tako pa je pomembno, da je prevedena tudi v čim več tujih jezikov, da se tudi spolnim delavcem migrantom omogoči dostop do teh informacij. Nadalje, informacije o pravicah spolnih delavcev morajo biti prikazane tudi na njihovih delovnih mestih in tako dostopne javnosti.

V namen izboljšanja naših delovnih pogojev je za nas pomembno imeti priložnosti za samo-organizacijo ter zagovarjanje naših pravic. Pozivamo sindikate, naj nas podprejo v naši samo-organizaciji ter boju za pravičnejše delovne pogoje.

Pozivamo tudi organe oblasti, ki nadzorujejo območja, označena za ulično prostitucijo, naj v stiku in dogovoru s spolnimi delavci omogočijo tistim, ki delujejo na teh območjih, varnost, ne da bi jim onemogočali mobilnost pri delu; ta označena območja nam bodo omogočila kolektivno delo ter olajšala nudenje storitev, medtem ko nam bo policija lahko omogočala varnost ter nas varovala pred kriminalci ter vsemi ostalimi neželenimi osebami.

Dekriminalizacija spolnega dela

Biti spolni delavec in prodajanje spolnih storitev se v naših družbah pogosto definira kot kriminal, medtem ko niti prvo niti drugo ni dejansko kriminalno dejanje. Hinavščina trenutne zakonodaje je v tem, da kriminalizira mnogo aktivnost znotraj spolne industrije, ki bi nam sicer omogočale kolektivno in/ali varno delo. Tovrstna zakonodaja - katero nam vlade predstavljajo kot zaščito pred izkoriščanjem - dejansko povečuje našo izključenost ter odtujenost in s tem povzroča večjo verjetnost za izkoriščanje, zlorabljanje ter siljenje znotraj naše industrije. Prav tako nas obravnava kot nesposobne za ustvarjanje preu-

darnih in pametnih odločitev ter nasploh nesposobne za prevzete nadzora nad našimi življenji.

Zahtevamo konec tovrstni zakonodaji, ki nas kriminalizira, ki kriminalizira tiste, s katerimi delamo, tiste za katere delamo, naše organizatorje ter upravitelje, ki delajo pravično in preudarno, naše stranke ter naše družine.

Zahtevamo konec zakonodaji, ki nam odvzema pravico do združevanja ter nas omejuje pri samo-organizaciji.

Zahtevamo konec zakonodaji, ki nam odvzema pravico do prostega gibanja znotraj ter med državami.

Zahtevamo pravico tako do individualnega kot do kolektivnega dela; bodisi kot neodvisni delavci ali kot zaposleni delavci s polno zaščito naših delavskih pravic.

Zahtevamo pravico do najema delovnih prostorov, do oglaševanja naših storitev ter do plačila tistim, ki nam nudijo svoje storitve.

Zahtevamo pravico do uporabe naših prihrankov na kakršenkoli način želimo, vključujoči za podpiranje naše družine ter prijateljev.

Zahtevamo registracijo spolnega dela s kodami standardne regulacije poklicev, registrirati se mora spolno delo in ne spolni delavci.

Zahtevamo pravico do delovanja v javnih prostorih in na javnih površinah ter podpiramo pozive k ustvarjanju označenih javnih površin za ulično spolno delo, v sporazumu s spolnimi delavci, brez da bi se s tem kršila pravica posameznikov do dela na zelenem mestu..

Branimo pravico nenasilnih ter ne-zlorablajočih strank do nakupa spolnih storitev.

Da bi spolno delo postalo varno, zahtevamo vzpostavitev ter uporabo zakonov proti goljufijam, siljenju, spolnim zlorabam otrok, otroškemu delu, nasilju, posilstvom in umorom znotraj spolne industrije.

Ozadje Manifesta spolnih delavcev Evrope

V odziv na vse bolj represivno zakonodajo, politiko in prakso na področju cele Evrope se je leta 2002 na Nizozemskem zbrala majhna skupina spolnih delavcev in njihovih podpornikov z namenom organizacije konference, ki bi spolnim delavcem omogočila postati vidni. Ta majhna skupina je poslala sporočilo in vabilo vsem spolnim delavcem, spolnim organizacijam ter aktivistom za pravice spolnih delavcev iz vse Evrope. Ustanovljen je bil organizacijski komite, v katerem so večino predstavljali prav spolni delavci. Ustanovljeno je bilo tudi legalno telo, Mednarodni komite za pravice spolnih delavcev v Evropi, ki bi skrbelo za zbiranje sredstev ter gostitev konference.

Ta komite je odločil, da namen bližajoče-se konference spolnih delavcev ne bi smel biti le dati možnost spolnim delavcem, da spregovorijo, temveč tudi ustvaritev orodij, ki bi se mogle uporabiti v namen boja za pravice spolnih delavcev na področju cele Evrope, ter za ustvaritev zavezništev in povezav z gibanji za človekove pravice ter delavskimi in migrantskimi organizacijami. Eno od ustvarjenih orodij je tudi

- Manifest spolnih delavcev Evrope - napisan s strani spolnih delavcev za spolne delavce, ustvarjajoči deljeno vizijo pravičnejše družbe.

Za ustvaritev osnutka manifesta je bilo potrebno leto dni korespondenc s spolnimi delavci iz cele Evrope. Pogledi, s katerimi se je strinjala večina spolnih delavcev, so se uporabili pri pisanju tega osnutka.

Manifest spolnih delavcev Evrope je bil izoblikovan in podprt s strani 120 spolnih delavcev iz 26 držav na Evropski konferenci o spolnem delu, človekovih pravicah, delu in migraciji, ki je potekal od 15. do 17. oktobra leta 2005, ter je bil predstavljen tretjega dne konference (17. oktobra 2005) s strani Monike Frassoni, Italijanske članice Evropskega parlamenta ter Stranke zelenih - Evropske svobodne zveze, v Evropskem parlamentu.

Prihodnost

Manifest spolnih delavcev Evrope se bo razširil preko celotne Evrope, hkrati pa bo ponujen na spletni strani sexworkeurope.org, in sicer sprva v Angleščini. Spolni delavci so prevedli dokument v Francoščino, Nemščino, Španščino in Ruščino (v ostale jezike konference). Upamo, da se bodo nadaljnji prevodi v ostale evropske jezike opravili v prihodnosti.

Za več informacij obiščite spletno stran www.sexworkeurope.org ali nam pišite na naslov manifesto@sexworkeurope.org